

Mesleki Yeterlilik Sistemi ve YBK Sorunları Anket Değerlendirme Raporu

Anket Dönemi: 10 – 17 Eylül 2018

Anket Platformu: Dernek Web Sitesi

Ekim 2018

YBKDER Hakkında

YBKDER KİMDİR?

Türk Akreditasyon Kurumu tarafından akredite edilmiş ve **Mesleki Yeterlilik Kurumu** tarafından yetkilendirilmiş, Mesleki Yeterlilik Kurumu tarafından yayınlanmış olan Ulusal Yeterlilikler çerçevesinde hizmet veren personel belgelendirme kuruluşlarının bir araya gelerek oluşturdukları ve ülkemizdeki Mesleki Yeterlilik Sistemine hizmet etmeyi amaçlayan bir sivil toplum kuruluşudur.

AMACIMIZ

Dernek kuruluş tüzüğünde yer aldığı şekli ile; **YBKDER**, Personel belgelendirme alanında Mesleki Yeterlilik Kurumu tarafından hazırlanmış olan Ulusal Yeterlilikler çerçevesinde personel belgelendirme faaliyetlerinin geliştirilmesi, zenginleştirilmesi, bu alanda faaliyet gösteren belgelendirme kuruluşları arasında işbirliği alanları oluşturulması, faaliyet konuları ile ilgili etik çalışma prensipleri oluşturulması, mesleki yeterlilik sisteminin geliştirilmesi, yaygınlaştırılması ve tanıtımı, resmi kurumlar ve özel sektör kuruluşları arasında işbirliğine katkıda bulunulması amacı ile kurulmuştur.

HEDEFLERİMİZ ve FAALİYETLERİMİZ

- Mesleki Yeterlilik Sisteminin tanıtımına ve yaygınlaşmasına yönelik faaliyetler gerçekleştirmek,
- Ulusal Yeterliliklerin endüstriyel ihtiyaçlar doğrultusunda geliştirilmesine yönelik teknik incelemeler yapmak ve ilgili taraflara ulaştırmak,
- Ulusal Yeterlilikler çerçevesinde Yetkili Belgelendirme Kuruluşları arasında ortak anlayış ve uygulama birliğinin oluşturulması için çalıştaylar düzenlemek,
- Ulusal Yeterlilikler çerçevesinde sınav ve belgelendirme faaliyetlerindeki problemleri tespit etmek, çözüm önerileri oluşturmak ve ilgili taraflar ile paylaşmak,
- Mesleki Yeterlilik Kurumu, Türk Akreditasyon Kurumu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı başta olmak üzere ilgili tüm kamu otoriteleri ile işbirliği platformu oluşturarak Mesleki Yeterlilik Sistemine hizmet etmek,
- Yetkilendirilmiş Belgelendirme Kuruluşları veya yetki alma sürecindeki Belgelendirme Kuruluşlarına rehberlik oluşturmak, Yetkilendirilmiş Belgelendirme Kuruluşları arasında dayanışma ve işbirliği platformu oluşturmak
- Akreditasyon Standartları ve Mesleki yeterlilik Kurumu yetkilendirme kriterlerinin uygulanmasına ilişkin Yetkili Belgelendirme Kuruluşları için eğitimler düzenlemek

Anket Hakkında

- **Anketin Konusu;**

- Yetkilendirilmiş Belgelendirme Kuruluşlarının Mesleki Yeterlilik Sisteminin gelişimi konusundaki düşüncelerini ve YBK sorunlarını tespit etmek

- **Anketin Amacı**

Ülkemizin büyük emekler ile kurmuş olduğu Mesleki Yeterlilik Sisteminin ilk 10 yıllık çalışmalarının değerlendirilmesi, YBKlar ve diğer ilgili taraflar ile paylaşılmasının sistemin bundan sonraki gelişim sürecine önemli katkılar sağlayacağı düşüncesi ile bu anket hazırlanmıştır.

Mesleki Yeterlilik Sistemini iş hayatı ile buluşturan kuruluşlar olarak Yetkilendirilmiş Belgelendirme Kuruluşlarının sistemin performansı konusunda en gerçekçi görüşleri dile getirebileceği gerçeğinden hareket edilmiştir.

Anket sonuçlarımızı kamuoyuna saygılarımızla arz ederiz.

- **Anket İçeriği;**

- Bölüm 1 – Mesleki Yeterlilik Sisteminin Durumu
- Bölüm 2 – Akreditasyon ve Yetkilendirme Süreçlerinin Değerlendirilmesi
- Bölüm 3 – Sınav ve Belgelendirme faaliyetlerine ilişkin YBK Sorunlarının tespiti
- Bölüm 4 – YBKDER Hakkındaki düşünceler

- **Anketin Süresi ve Yöntemi;**

- 10- 17 Eylül Tarihleri arasında Dernek web sitesi üzerinden gerçekleştirilmiştir.

- **Ankete Katılım;**

- Anketimize katılım ile ilgili tüm yetkilendirilmiş belgelendirme kuruluşlarına e-posta yolu ile davet gönderilmiştir.
- Anketimize 59 YBK katılmıştır. Dönem itibari ile katılım oranı yaklaşık **%40**'tır.
- Ankete katılan YBK'ların %45'i YBKDER üyesi değildir.

Anket Değerlendirmesi - Bölüm 1 – Mesleki Yeterlilik Sisteminin Durumu

Anket sonuçlarının genel değerlendirmesi;

Anket sonuçlarının değerlendirmesinde aşağıdaki genel sonuçlar elde edilebilmektedir;

- Mesleki yeterlilik Sisteminin gelişimi, meslek standartları ve ulusal yeterliliklerin hazırlanması süreçleri genel olarak yeterli olarak değerlendirilmiştir,
- Mesleki Yeterlilik Sisteminin iş dünyasında bilinirliği ise tehlikeli ve çok tehlikeli mesleklerdeki belge zorunluluğunun gölgesinde kalmış olduğu değerlendirilmiştir,
- Mesleki Yeterlilik Sisteminin yeterli tanıtımının yapılamadığını, etkin tanıtım yönteminin ulusal basın yoluyla olabileceği değerlendirilmiştir,
- Mesleki Yeterlilik Sisteminin en iyi gelişen bileşeninin standartların hazırlanması ve belgelendirme faaliyetleri olduğu, en yavaş gelişen bileşeninin ise kamu otoriteleri ve özel sektörde çalışanların yetkinlik göstergesi olarak koordineli bir benimsenmenin olmayışı gösterilmiştir.
- Mesleki yeterlilik Sisteminin önündeki en büyük tehdidin Özel Öğretim Kurumlarına yasa ile tanınan imtiyaz benzeri çalışanların niteliklerinin tespitinde alternatif mekanizmaların tanımlanması olarak değerlendirilmiştir.
- Mesleki Yeterlilik Sistemi içerisinde etkin bir eğitim mekanizmasının eksik ve bunun önemli bir ihtiyaç olduğu ancak bu mekanizmanın Milli Eğitim Bakanlığı uhdesinde kurulmasının daha uygun olacağı değerlendirilmiştir.
- Mesleki Yeterlilik Sistemi için oluşturulan teşviklerin yeterli olduğu ancak bazı uygulama yöntemlerinin (Tek Nokta gibi) ve yoğun bürokrasinin teşviklerin etkin kullanımına engel olduğu değerlendirilmeleri yapılmıştır.
- YBKlar sektörün geleceği hakkında endişelere sahiptir.

Bölüm 1'e ait sorular ve cevap oranları Ek 1'de verilmiştir.

Anket Değerlendirmesi - Bölüm 2 – Akreditasyon ve Yetkilendirme Süreçlerinin Değerlendirilmesi

Anket sonuçlarının değerlendirilmesinde aşağıdaki sonuçlar elde edilebilmektedir;

- Yetkilendirilmiş Belgelendirme Kuruluşlarının Türk Akreditasyon Kurumu ve Mesleki Yeterlilik Kurumundan aldıkları denetim hizmetlerinden genel olarak memnun oldukları, süreçlerin katma değerli olduğu görüşü dile getirilmiştir.
- YBKların oluşturdukları belgelendirme hizmet kapasitelerini yeterince kullanamamaları bunun gerekçesi olarak ta belge zorunluluğu bulunan mesleklerde denetim mekanizmasının çalışmaması olarak dile getirilmiştir.
- TÜRKAK ve MYK hizmetlerinde ücretlerin çok yüksek olduğu dile getirilmiştir.
- TÜRKAK ve MYK'nun denetim hizmetlerinde büyük ölçüde tarafsız ve objektif davrandığı dile getirilmiştir.
- Ulusal Yeterliliklerdeki revizyon geçişlerinde her iki kurumun ayrı ayrı denetim yapmasının gereksiz olduğu ifade edilmektedir.

Bölüm 2'ye ait sorular ve cevap oranları Ek 1'de verilmiştir.

Anket Değerlendirmesi - Bölüm 3 – Sınav ve Belgelendirme faaliyetlerine ilişkin YBK Sorunlarının tespiti

Anket sonuçlarının değerlendirilmesinde aşağıdaki sonuçlar elde edilebilmektedir;

- Gerçekleştirilen sınavların meslek seviyesi ile uyumlu olduğu değerlendirilirken, YBKlar arasında zorluk derecelerinin farklılık gösterebildiği ifade edilmiştir.
- YBKların yeterli belgelendirme başvurusu alamadıkları, özellikle teşvik uygulaması açısından STK veya Kamu Kuruluşu niteliğindeki YBKlar için getirilen düzenlemeler neticesinde YBKlar arasında haksız rekabet ortamı oluşturulduğu ifade edilmektedir.
- YBKların bazı mesleklerde sınav maliyetlerinin çok yüksek olduğu ve artık finansal açıdan yatırım yapılabilir bir alan olarak değerlendirmedikleri ifade edilmiştir.

Bölüm 3'e ait sorular ve cevap oranları Ek 1'de verilmiştir.

Anket Değerlendirmesi - Bölüm 4 – YBKDER Hakkındaki düşünceler

Anket sonuçlarının değerlendirilmesinde aşağıdaki sonuçlar elde edilebilmektedir;

- Derneğimizin YBKlar arasında yeterince bilinmediği, gerekli olduğu ve yeterli güce ulaşması durumunda çok faydalı olacağı ifade edilmiştir.
- Derneğimizin misyonunun Mesleki Yeterlilik Sisteminin tanıtımı ve YBKların haklarının savunulması olması gerektiği dile getirilmiş ve yürüttüğü çalışmaların başarılı ancak yetersiz olduğu ifade edilmiştir.
- YBKlar, derneğimizin öncelikli faaliyet alanının ilgili kurumlarla koordinasyonu artırmak olması gerektiğini dile getirilmiş ve dernek faaliyetlerine genel olarak destek vermek istediklerini beyan etmişlerdir.
- Dernek üyeliği konusunda aidatların yüksekliğinden şikayet edilmiştir.

Bölüm 4'e ait sorular ve cevap oranları Ek 1'de verilmiştir.

Ek 1 - Anket Soruları ve Cevap Oranları

Bölüm 1 – Mesleki Yeterlilik Sisteminin Durumu	Oran/ Puan
1.Ülkemizde Mesleki Yeterlilik Sisteminin Gelişim sürecini yeterli buluyor musunuz?	
a) Yetersiz	18%
b) Kısmen	50%
c) Yeterli	33%
d) Çok iyi	0%
2.Ulusal Meslek Standartları ve Ulusal yeterliliklerin hazırlanması sürecini verimli buluyor musunuz?	
a) Yetersiz	15%
b) Kısmen	60%
c) Yeterli	25%
d) Çok iyi	0%
3.Mesleki Yeterlilik Sistemi çalışanlar arasında ve işveren dünyasında yeterince benimsenmiş midir?	
a) Bilgi sahibi değil	15%
b) Belge zorunluluğu nedeniyle biliniyor ancak mesleki yeterlilik sistemi bilinmiyor	63%
c) Çok az bilgi sahibiler	23%
d) Farkındalık düzeyi yüksek	0%
4.Mesleki yeterlilik Sisteminin tanıtımı yeterli düzeyde yapılmakta mıdır?	
a) Yeterli tanıtım yapılmıyor	50%
b) Tanıtım faaliyetlerinin bölgesel kaldığını düşünüyorum	25%
c) Yalnızca büyük şehirlerde tanıtım etkili	10%
d) Gelen olarak etkili tanıtım faaliyeti yapılmakta	15%
5.Mesleki yeterlilik Sisteminin en etkin tanıtımı ne şekilde yapılabilir?	
a) Sanayi birlikleri ve organize sanayi bölgeleri ile işbirliği ile	8%
b) Meslek örgütlerinin destekleri ile	18%
c) Ulusal basın yayın kuruluşları üzerinden	50%
d) YBK'ların tanıtım faaliyetlerini MYK ile koordineli yürütmesi ile	25%
6.Mesleki yeterlilik Sisteminin en iyi gelişen bileşeni hangisidir?	
a) Meslek standartlarının hazırlanması	33%
b) Ulusal Yeterliliklerin hazırlanması	20%
c) Mesleki yeterlilik Sisteminin ilgili tüm kamu otoriteleri arasında koordineli olarak benimsenmesi	15%
d) Çalışanların belgelendirilmesi	33%
7.Mesleki yeterlilik Sisteminin en yavaş gelişen bileşeni hangisidir?	
a) Meslek standartlarının hazırlanması	0%
b) Ulusal Yeterliliklerin hazırlanması	8%
c) Mesleki yeterlilik Sisteminin ilgili tüm kamu otoriteleri arasında koordineli olarak benimsenmesi	70%
d) Çalışanların belgelendirilmesi	23%

Bölüm 1 – Mesleki Yeterlilik Sisteminin Durumu	Oran/ Puan
8.Mesleki yeterlilik Sisteminin önündeki en büyük sorun hangisidir?	
a) Önemli bir sorun olmadığını düşünüyorum	0%
b) Yaygınlaşma sürecinin çok yavaş işlemesi	68%
c) Belgelendirme çalışmalarının yavaş ilerlemesi	25%
d) Hazırlanan yeterliliklerin sanayinin beklentilerini karşılayamaması	8%
9.Mesleki yeterlilik Sistemi gelişiminin önündeki en önemli tehdit hangisidir?	
a) Alternatif mesleki yeterlilik belirleme yöntemlerinin geliştirilmesi	35%
b) MYK belgelerinin itibarsızlaşması	15%
c) Özel öğretim kurumlarına imtiyaz tanınması	30%
d) Zorunlu mesleklerde çalışanların belgelendirme sürecinin gecikmesi	20%
10.Mesleki yeterlilik Sistemi içinde yeterli YBK oluşmuş mudur?	
a) Tüm meslekler için yeterli YBK mevcut değildir	25%
b) Sektör bazlı YBK sayılarına limit getirilmelidir	60%
c) YBK sayısının daha fazla artmaması gerekir	10%
d) YBK sayısının azalması gerekir	5%
11.Çalışanlar veya adaylar için Mesleki yeterlilik Sistemi içinde etkin bir eğitim kaynağı mevcut mudur?	
a) Etkin bir eğitim sistemi mevcut değildir	60%
b) Yeterli olmasa da MEB tarafından sunulan eğitim kanalları mevcuttur	13%
c) MEB eğitim programları yeterlidir	0%
d) Eğitim ihtiyaçları sanayi kuruluşları veya meslek birlikleri tarafından çözümlenmelidir	28%
12.UY'lerde eğitim ön şartı olmalı mıdır?	
a) Eğitim ön şartı olmamalıdır	33%
b) Sektörel ve Meslek bazında eğitim ön şartı getirilebilir	40%
c) Adayların 2. Sınav hakları için eğitim ön şartı konulabilir	13%
d) Eğitim ön şartı olmalıdır	15%
13.MYK'nın yetkili eğitim merkezlerini akreditasyonu konusunda ne düşünüyorsunuz?	
a) Kesinlikle ihtiyaç olduğunu düşünüyorum	38%
b) Eğitim kuruluşlarının MEB tarafından yetkilendirilmesini uygun buluyorum	10%
c) Eğitim için herhangi bir zorunluluk getirilmemelidir	23%
d) Eğitim MEB'nin konusudur, MYK'nun dahil olmaması gerekir	30%
14.UMS ve UY'lerin ilgili mesleği sanayideki karşılığına uygun olarak tarif etme düzeyini değerlendiriniz	
a) Tamamen tarif ediyor	3%
b) Büyük oranda tarif ediyor	68%
c) Genel olarak tarif etmiyor	30%
d) Hiç tarif etmiyor	0%
15.UMS ve UY'lerin gözden geçirilme ve güncelleme süreçlerini değerlendiriniz	
a) Gerekli güncellemeler zamanında ve uygun bir şekilde yapılıyor	13%
b) Genel olarak güncellemelerin zamanında yapılıyor ancak güncelleme ihtiyaçları tam karşılanmıyor	20%
c) Güncelleme ihtiyaçları tam ancak gecikmeli gerçekleşiyor	15%
d) Güncelleme çalışmaları içerik ve zamanlama olarak aksamalı gerçekleşiyor	53%
16.Devletimizin MYS'ne verdiği desteği yeterli buluyor musunuz?	
a) Kesinlikle yeterlidir	5%
b) Büyük oranda yeterlidir	10%

Bölüm 1 – Mesleki Yeterlilik Sisteminin Durumu	Oran/ Puan
c) Destekler kurumlar arasında koordineli olmadığından etkili olmuyor	68%
d) Destek yetersizdir	18%
17. Teşvik uygulamalarının verimliliği konusunda ne düşünüyorsunuz?	
a) Yeterli ve etkin buluyorum	20%
b) Yeterli ancak çok fazla bürokrasi nedeni ile teşvik yeterli etkiyi oluşturmuyor	35%
c) Teşvik yöntemlerindeki çeşitlilikler uygulama alanında kafa karışıklığına neden oluyor	25%
d) Teşvikler ve uygulama yöntemleri verimsiz	20%
18. Teşvik kullanımının yaygınlaşmasında Tek-nokta sistemi faydalı olmuş mudur?	
a) Kesinlikle çok faydalı	25%
b) Dernek ve vakıfların tek nokta başvurusu yapabilmesi teşviğin sunum yöntemlerini negatif etkiliyor	50%
c) Tek-Nokta başvuruları teşvik uygulamalarını olumsuz etkilemektedir	13%
d) Tek-Nokta yöntemi faydalı değildir	13%
19. Tek-Nokta sistemi YBK'ların tarafsızlığını nasıl etkiliyor?	
a) YBK'ların tarafsızlığına bir etkisi olmamıştır	38%
b) YBK'lar tek-nokta başvurusu yapan kuruluşlara imtiyaz sağlamak zorunda kalmaktadır	20%
c) YBK'ların tarafsızlığını önemli ölçüde etkilemiştir	20%
d) Tarafsızlıkla ilgili ciddi problemlere neden olmuştur	23%
20. YBK'ların geleceğini nasıl görüyorsunuz?	
a) İtibarlı ve istikrarlı görüyorum	3%
b) İtibarlı ancak ekonomik istikrarı konusunda tereddütlerim var	28%
c) Belirsizlik olduğunu düşünüyorum	43%
d) YBK'ların ekonomik olarak sürdürülebilirliğinin olmadığını düşünüyorum	28%
21. Mesleki Yeterlilik Sistemi içerisinde YBK görüşleri yeterince dikkate alınıyor mu?	
a) Kesinlikle alınıyor	3%
b) Büyük ölçüde alınıyor	43%
c) Nadiren görüşlerimiz dikkate alınıyor	45%
d) Görüşlerimiz dikkate alınmıyor	10%
22. Sanayiciler Mesleki Yeterlilik Sisteminin faydalarına inanıyor mu?	
a) Biliyor ve önemsiyor	3%
b) Bilmiyor ama ilgili	5%
c) Bilmiyor ve önemsemiyor	30%
d) Belge zorlaması olarak görüyor	63%

Bölüm 2 – Akreditasyon ve Yetkilendirme Süreçlerinin Değerlendirilmesi	Oran/ Puan
1.Akreditasyon Hizmetlerinin Verimliliği / Etkinliği	
(Aşağıdaki Soruya 1=Yetersiz 10 Çok iyi; olacak şekilde 1 ile 10 arasında puan veriniz.)	
a) Akreditasyon Hizmetlerinin temininde zaman kullanımı	5,9
b) Akreditasyon Kurumu Dosya Sorumlularının hizmet kalitesi	6,9
c) Akreditasyon Denetim Hizmetlerinin Kalitesi	6,8
d) Akreditasyon Denetçilerinin Hizmet Kalitesi	6,5
e) Akreditasyon Kurumunun Adilliği	7,0
2.MYK Denetimlerinin Verimliliği / Etkinliği	
(Aşağıdaki Soruya 1=Yetersiz 10 Çok iyi; olacak şekilde 1 ile 10 arasında puan veriniz.)	
a) MYK Dosya Sorumlusu Hizmetlerinin Kalitesi	7,9
b) MYK denetim Hizmetlerinin Kalitesi	6,9
c) MYK denetçilerinin hizmet kalitesi	6,4
d) MYK'nın adilliği	6,6
e) MYK tarafından verilen Sınav ve Belgelendirme Hizmetlerinin kalitesi	7,3
3.Aşağıdaki başlıklardan hangileri YBK'ların en önemli sorunlarıdır?	
(Aşağıdaki Soruya birden fazla cevap verebilirsiniz.)	
a) Sınav girdilerinin yüksek olması	40%
b) YBK'lar arasında Sınav Yapıcı sirkülasyonu	33%
c) İşverenin sistemin sürekliliğine inanmaması	58%
d) İşverenin sistemi yeterince tanımaması	53%
e) Sınav sürelerinin uzun olması	35%
f) Zorunlu Mesleklerde Denetim faaliyetlerinin olmaması.	75%
4.YBK olarak sınav ve belgelendirme kapasitenizin ne kadarını kullanabiliyorsunuz?	
a) %75 ve üzeri	0%
b) %50 - %75 arası	33%
c) %25 - %50 arası	38%
d) 0 - %25 arası	30%
5.Akreditasyon ve Yetkilendirme sürecinde etkin bir rehberlik hizmeti alabiliyor musunuz?	
a) Her iki Kurumun çok iyi rehberlik hizmetinden faydalandım	10%
b) Büyük ölçüde rehberlik ihtiyaçlarımız karşılandı	48%
c) Çok az rehberlik hizmeti alabildim	28%
d) Rehberlik hizmeti almadım	15%
6.İlk ön lisans anlaşmanız ile yetkilendirilme tarihleriniz arasında ne kadar süre geçti?	
a) 9 aydan kısa	10%
b) 9 ay – 12 ay arası	45%
c) 12 ay – 18 ay arası	35%
d) 18 aydan fazla	10%
7.Türkak ilk akreditasyon süreciniz sınav ve belgelendirme altyapınızın oluşmasında ne kadar faydalı oldu?	
a) Çok faydalı oldu	20%
b) Faydalı oldu	60%
c) Çok az faydası oldu	15%
d) Hiç faydası olmadı	5%

8.MYK ilk yetkilendirme süreciniz sınav ve belgelendirme altyapınızın oluşmasında ne kadar faydalı oldu?	
a) Çok faydalı oldu	28%
b) Faydalı oldu	55%
c) Çok az faydası oldu	13%
d) Hiç faydası olmadı	5%
9.TÜRKAK ilk akreditasyon ve gözetim süreçlerinde denetim hizmet kalitesini değerlendiriniz	
a) Çok iyi	33%
b) Orta	53%
c) Az	15%
d) Kötü	0%
10.MYK ilk yetkilendirme ve gözetim süreçlerinde denetim hizmet kalitesini değerlendiriniz	
a) Çok iyi	35%
b) Orta	53%
c) Az	10%
d) Kötü	3%
11.Türkak hizmetlerinde aşağıdaki sorunlardan hangilerini yaşıyorsunuz? (Aşağıdaki Soruya birden fazla cevap verebilirsiniz.)	
a) Başvuru Öncesi süreç hakkında yeterli bilgi alamıyorum	13%
b) Başvuru sonrası denetim hazırlıkları çok yavaş ilerliyor	35%
c) Dosya sorumluma ulaşamıyorum	13%
d) Denetim ekipleri objektif değil	48%
e) Denetçiler yeterli bilgi ve tecrübeye sahip değil	40%
f) Denetim raporları çok geç tamamlanıyor	58%
g) Karar aşaması çok uzun sürüyor	43%
h) Denetim ücretleri çok yüksek	78%
i) Denetimlerde örnekleme oranı çok yüksek, her sene aynı alanlar tekrar denetleniyor	55%
12.MYK hizmetlerinde aşağıdaki sorunlardan hangilerini yaşıyorsunuz? (Aşağıdaki Soruya birden fazla cevap verebilirsiniz.)	
a) Başvuru Öncesi süreç hakkında yeterli bilgi alamıyorum	10%
b) Akreditasyon sonrası denetim hazırlıkları çok yavaş ilerliyor	30%
c) Dosya sorumluma ulaşamıyorum	18%
d) Denetim ekipleri objektif değil	23%
e) Denetçiler yeterli bilgi ve tecrübeye sahip değil	45%
f) Denetim raporları çok geç tamamlanıyor	38%
g) Karar aşaması çok uzun sürüyor	38%
h) Denetim ücretleri çok yüksek	63%
i) Denetimlerde örnekleme oranı çok yüksek, her sene aynı alanlar tekrar denetleniyor	60%
13.MYK tarafından yıllık periyodik gözetim denetimleri haricindeki kalite güvence araçlarını etkin ve yeterli buluyor musunuz?	
a) Çok verimli ve gerekli	18%
b) Gerekli ancak objektif kullanılmıyor	45%
c) Gerekli ancak denetim kriterleri belirsiz	38%
d) Gereksiz buluyorum	0%

14.Türkak'ın hizmetlerinde YBK'lar arasında tarafsız ve objektifliğini değerlendiriniz	
a) Kesinlikle tarafsız ve objektif	5%
b) Tarafsız ve Objektif	50%
c) Kısmen Tarafsız ve Objektif	35%
d) Tarafsız ve Objektif değil	10%
15.MYK'nın hizmetlerinde YBK'lar arasında tarafsız ve objektifliğini değerlendiriniz	
a) Kesinlikle tarafsız ve objektif	5%
b) Tarafsız ve Objektif	48%
c) Kısmen Tarafsız ve Objektif	43%
d) Tarafsız ve Objektif değil	5%
16.UY revizyon geçişleri için MYK ve Türkak tarafından izlenen yöntemi değerlendiriniz	
a) Yeterli ve uygun bir süreçtir	10%
b) İki kurum tarafından tekrar denetlenmenin gereksiz olduğunu düşünüyorum	38%
c) Revizyon geçişlerinde tek kurumun denetlemesi yeterli olur	35%
d) Revizyon geçişleri YBK'lar tarafından denetimsiz yapılabilir	18%
17.Türkak ve MYK dan aldığınız hizmetlerde, hizmet sürelerinden memnunuz musunuz?	
a) Çok memnunum	0%
b) Memnunum	30%
c) Kısmen memnunum	58%
d) Hiç memnun değilim	13%

Bölüm 3 – Sınav ve Belgelendirme faaliyetlerine ilişkin YBK Sorunlarının tespiti	Oran/ Puan
1.YBK olarak yaptığınız sınavların ilgili meslek seviyeleri ile uyumlu olduğunu düşünüyor musunuz?	
a) Uyumlu olduğunu düşünüyorum	48%
b) Sınavların seviye üstü olduğunu düşünüyorum	23%
c) Sınavların Seviye altı olduğunu düşünüyorum	0%
d) Uygun ancak çok uzun senaryo gerektirmektedir	30%
2.YBK'lar arasında sınav zorluk seviyelerinin eşdeğer olduğunu düşünüyor musunuz?	
a) Eş değerdir	0%
b) Yaklaşık eşdeğerdir	33%
c) Farklılık gösterebiliyor	55%
d) Çok farklı olabiliyor	13%
3.YBK'lar arasında haksız rekabet koşulları oluşturulduğunu veya oluştuğunu düşünüyor musunuz?	
a) Teşvik uygulamaları nedeni ile haksız rekabet koşulları var	13%
b) STK veya Kamu kuruluşu niteliğinde olan YBK'lar nedeni ile haksız rekabet oluşuyor	78%
c) Ticari ortaklıklar nedeni ile haksız rekabet koşulları oluşuyor	5%
d) Haksız rekabet ortamı yoktur	5%
4.YBK olarak yeterli belgelendirme başvurusu alabiliyor musunuz?	
a) Alabiliyorum	5%
b) Alıyorum ancak yeterli değil	50%
c) Çok az başvuru alabiliyorum	40%
d) Başvuru alamıyorum	5%
5.YBK olmak isteyen kuruluşlara bu alanı yatırım yapmak için tavsiye eder misiniz?	
a) Kesinlikle tavsiye ederim	8%
b) Tavsiye etmem geleceğini riskli görüyorum	45%
c) Yorum yapmam	23%
d) Vazgeçirmeye çalışırım	25%
6.Sınav ücretleri yaptığınız yatırım ve verdiğiniz hizmetler açısından değerlendirdiğinizde yeterli midir?	
a) Sınav ücretleri yeterlidir	10%
b) Bazı mesleklerde sınav maliyetleri çok yüksek	68%
c) Sağlıklı bir maliyet analizi yapamıyorum	8%
d) Sınav ücretleri yetersizdir	15%
7.Sınav yapımcılar için getirilmiş günlük aday sayısı ve grup sınavlardaki aday sayısı limitleri konusunda ne düşünüyorsunuz?	
a) Sınırlandırmalar gerekli ve doğru tespit edilmiştir	10%
b) Sınırlama gerekli ancak meslekler için doğru tespit edilmemiştir	65%
c) Sınırlamanın MYK tarafından yapılmasına gerek yoktur, YBK kendi belirleyebilir	23%
d) Fikrim yok	3%
8.Zorunlu mesleklerde Çalışma Bakanlığı İş Müfettişleri tarafından yapılan denetimleri yeterli buluyor musunuz?	
a) Yeterli buluyorum	3%
b) Yetersiz ancak gerekli olmadığını düşünüyorum	8%
c) MYK belgelerinin yaygınlaşması için denetim doğru bir araç değil	5%
d) Hiç denetim yapılmıyor	85%

Bölüm 4 – YBKDER Hakkındaki düşünceler	Oran/ Puan
1.YBKDER’i biliyor musunuz?	
a) Yeterince tanıyorum	53%
b) Kısmen tanıyorum	38%
c) Çok az bilgim var	8%
d) Hiç bilgim yok	3%
2.YBKDER oluşumunu destekliyor ve faydalı olduğunu düşünüyor musunuz?	
a) Kesinlikle gerekli ve faydalı olduğunu düşünüyorum	55%
b) Gerekli ve faydalı bir oluşum ancak yeterli güce sahip değil	38%
c) Gerekli olabilir ancak etkili olacağını düşünmüyorum	8%
d) Gereksiz olduğunu düşünüyorum	0%
3.YBKDER’in misyonu ne olmalıdır?	
a) YBK’ların teknik kapasitesinin artmasına destek oluşturmak	3%
b) YBK hizmetlerinin tanıtımına destek sağlamak	15%
c) YBK’ların haklarını savunmak	48%
d) Mesleki Yeterlilik Sisteminin gelişimi ve tanıtımına hizmet etmek	35%
4.YBKDER’in faaliyetleri başarılı buluyor musunuz?	
a) Çok başarılı	10%
b) Başarılı ancak yeterli değil	70%
c) Faaliyetler yeterli değil	20%
d) Çok yetersiz	0%
5.YBKDER hangi konularda faaliyetlerini genişletmelidir?	
a) YBK’lar için teknik destek kapasitesi oluşturmak	10%
b) İlgili Kurumlarla koordinasyonu artırmak	65%
c) YBK’lar için iş projeleri geliştirmek	15%
d) MYS’nin tanıtımı için çalışmak	10%
6.YBKDER çatısı altında yürütülecek faaliyetlere katkıda bulunmak ister misiniz?	
a) Kesinlikle dernek faaliyetlerinde etkin görev almak isterim	38%
b) Derneği desteklerim ancak faaliyetlere katkıda bulunmak için yeterli insan kaynağım yok	28%
c) Faaliyetlere ancak katılımcı düzeyinde destek verebilirim	35%
d) Dernek faaliyetlerinde yer almak istemem	0%
7.YBKDER’e üye misiniz?	
a) Üyeyim	55%
b) Üye olmayı düşünüyorum	15%
c) Üye değilim	30%
d) Üye olmayı düşünmüyorum	0%
8.YBKDER’e üye değilseniz nedenini paylaşabilir misiniz?	
a) Derneğe üyeyim	58%
b) Üye değilim çünkü aidatları çok yüksek	25%
c) Üye değilim çünkü katma değerli faaliyetler yapılmıyor	18%
d) Üye değilim çünkü yönetimini beğenmiyorum	0%